

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pyydystämistä ja häirintää

Hakija

Olli-Pekka Karlin

Asia

Lupahakemus maakotkan pyydystämiseen ja varustamiseen GPS-lähettimellä Pellossa, Lapissa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa maakotkan (*Aquila chrysaetos*) pyydystämiseen ja varustamiseen GPS-lähettimellä Pellossa. Lupaa haetaan 1.3.2025–31.3.2027 väliselle ajalle. Hakija toivoo hakemukselle kiireellistä käsittelyä, jotta maakotkan pyydystäminen ja varustaminen GPS-lähettimellä on mahdollista tehdä kevättalvesta 2025 alkaen. Hakija on perustellut luvan kolmen vuoden voimassaoloa sillä, että maakotkaa on vaikeaa pyydystää.

Hakijan aikomuksena on valjastaa maakotka GPS-lähettimellä ja selvittää tämän liikkumista reviirillään ja Teikovaaran-Saarivaaran suunnitellulla tuulivoima-alueella. Alueella on pesinyt maakotka mutta maastotarkkailussa ei ole löytynyt pesää, vaikka poikanen tavattiin alueella syksyllä. Maakotkan valjastaminen GPS-lähettimellä voi siten myös mahdollistaa ko. pesän löytämisen. Hakija on esittänyt kartan maakotkan pyyntialueesta, muista lähialueen pesistä ja tuulivoima-alueesta Varsinais-Suomen ELY-keskukselle. Pyyntialue sijaitsee vajaat kolme kilometriä suunnitellusta tuulivoima-alueesta ja noin kaksi kilometriä muista tunnetuista maakotkan pesistä.

Maakotkan pyynti tapahtuu ruokinnalta Bownet-pyydyksellä, joka laukaistaan noin 20 m päästä piilokojusta käsin. Maakotkalle asennetaan Ornitelan GPS-lähetin (50 g), jonka ei ole aikaisemmin todettu vaikuttavan maakotkan pesintään tai muihin elinehtoihin heikentävästi. Hakijalla on rengastuslupa ja ennestään kymmeniä vastaavia poikkeuslupia maakotkien pyydystämiseen ja GPS-lähettimien asentamiseen. Pyynti ei tapahdu maakotkan pesällä, luonnonsuojelualueella, Natura 2000 -alueella tai näiden läheisyydessä eikä pyynnillä ole vaikutusta alueen muihin lajeihin.

Hakijan mukaan maastohavainnolla ei saada tarvittavaa tietoa riittävällä tarkkuudella, minkä takia GPS-lähettimen asentaminen linnulle on ainoa ratkaisu ko. tiedon saamiseksi.

Määräykset, joita hakemus koskee

Maakotka on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi maakotka on vaarantunut.

Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen eläinlajien tahallisen häirinnän, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muutonaikaisilla levähdysalueilla tai muuten lajien elämänsyklin kannalta tärkeillä alueilla. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien yksilöiden tappaminen ja pyydystäminen on kiellettyä.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. tutkimus- ja opetustarkoituksessa. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan pyydystää ja varustaa maakotkan GPS-lähettimellä Pellossa alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.3.2027 asti.
- 2 Lintua pyydystäessä ja lähetintä kiinnittäessä on toimittava rengastusluvassa mainituin ehdoin.
- 3 Em. toimenpiteet eivät saa vaarantaa linnun terveyttä tai hyvinvointia. Mikäli on vaarana, että lintu vahingoittuu, on toiminta lopetettava välittömästi.
- 4 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 5 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 6 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 7 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Lapin ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 8 Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain seuraavan vuoden tammikuun loppuun (31.1.) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/817/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä linnulle tehtyjen toimenpiteiden kesto, ajankohta ja sijainti (reviiri), vapautusajankohta ja tieto lähettimen toiminnasta sekä siitä, löytyikö maakotkan pesä lähettimen avulla. Lisäksi raportissa tulee ilmoittaa pyydystetyn kotkan sukupuoli. Myös mahdollinen lähettimen poisto tulee raportoida. Lisäksi raportoinnissa tulee antaa arvio mahdollisista toimenpiteiden vaikutuksista.
- 9 Hakijan tulee pyydettyäessä luovuttaa paikannusaineisto Varsinais-Suomen ELY-keskukselle tutkimus- ja suojelutarkoitusta varten. ELY-keskus voi harkintansa mukaan luovuttaa materiaalia kolmansille osapuolille em. tarkoituksessa.
- 10 Hakijan on lähetettävä kerätty paikkatieto maakotkan seurannasta vastaavalle Metsähallitukselle 3 vuoden ajan lähettimen asentamisesta. Paikkatiedon voi lähettää kerran vuodessa. Hakija voi myös halutessaan jakaa Metsähallitukselle tunnuksen lähetinpalveluun livenessuranta varten, mutta tämä ei vapauta hakijaa vuosittaisesta lähetysvelvollisuudesta.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää tutkimus- ja opetustarkoituksessa. Euroopan lintudirektiivin 10 artikla velvoittaa jäsenvaltiot edistämään lintukantojen tutkimusta.

Poikkeusluvalla saadaan tietoa maakotkan liikkumisesta reviirillään sekä Teikovaaran-Saarivaaran suunnitellulla tuulivoima-alueella. GPS-lähettimen asentaminen mahdollistaa myös ko. maakotkan pesän sijainnin selvittämisen. Pyydystäminen ja GPS-lähettimen asentaminen on sallittu 31.3.2027 asti, sillä maakotka ei välttämättä ensimmäisenä tai toisenakaan vuonna löydä tai hakeudu ruokintapaikalle, mikä on välttämätöntä maakotkan pyydystämiseksi ja varustamiseksi GPS-lähettimellä.

GPS-lähettimen käyttäminen on ainoa tapa saada tarkkaa tietoa maakotkan liikkeistä ja sen asentamisesta ja poistamisesta aiheutuva häiriö on linnulle vähäinen. Se ei myöskään vaikuta maakotkan suotuisan suojeluntason saavuttamiseen. Maakotkan pyydystäminen on sallittua maakotkan pesimäaikana, sillä maakotkan pyydystäminen ja GPS-lähettimen ei ole aikaisemmin havaittu vaikuttavan heikentävästi maakotkan

pesimiseen, pesimämenestykseen tai ylipäättänsä maakotkan elinehtoihin. Hakijalla on myös runsaasti kokemusta vastaavanlaisesta toiminnasta, minkä johdosta pyydystämisestä ja GPS-lähettimestä aiheutuva häiriö on hyvin lyhytaikainen maakotkalle.

Hakija on velvoitettu lähettämään paikannustietoa myös Metsähallitukselle, joka vastaa maakotkan seurannasta Suomessa. Hakija on velvoitettu lähettämään paikkatietoa 3 vuoden ajan alkaen lähettimen asentamisesta. Tämä on hyvä huomioida jo projektin suunnitteluvaiheessa, mikäli GPS-lähettimen valmistaja perii paikkatiedon keräämisestä maksun. Jotta toiminta on myönnetyn luvan mukaista, datamaksut on hoidettava hakijan ja tuulivoimayhtiön keskenään sopimalla tavalla, vaikka hanke ei etenisikään.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi luonnonvaraisten lintujen suojelusta (2009/147/EY, lintudirektiivi), artikkelit 1, 5, 9, 10, 13

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Kevättalvi on maakotkan pyydystämisen kannalta otollisinta aikaa vuodesta, jolloin myös riski jonkin toisen reviirin maakotkan pyydystämiseen on alhaisin. Luvan mukaisiin toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman, jotta maakotkan pyydystämisen kannalta suotuisinta aikaa on riittävästi maakotkan pyydystämisen vaikeuteen sekä luvan voimassaoloaikaan suhteutettuna ja maakotkan pyydystäminen on täten realistista toteuttaa luvan voimassaolon aikana. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Robin Ramstedt ja ratkaissut luonnonsuojeluyksikön päällikön sijainen Leena Lehtomaa.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Lapin ELY-keskus kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi

Lapin poliisilaitos palaute.lappi@poliisi.fi

Pellon kunta pellonkunta@pello.fi

Lapin lintutieteellinen yhdistys ry (LLY) info@lly.fi puheenjohtaja@lly.fi

SLL Lapin luonnonsuojelupiiri ry lappi@sll.fi

Suoritemaksutta

Tämä asiakirja VARELY/817/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/817/2025 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Lehtomaa Leena 06.03.2025 09:24

Esittelijä Ramstedt Robin 06.03.2025 09:02

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiantona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Telefax: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.